

Сучасні тенденції розвитку та соціальна відповідальність як чинники інноваційного розвитку будівельної галузі України

Поп Василь Володимирович¹

Опубліковано	Секція	УДК
30.04.2025	Економіка	332.012

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16786997>

Анотація. Сучасний розвиток будівельної галузі України проходить під впливом численних економічних, соціальних і технологічних викликів, що зумовило необхідність впровадження інноваційних підходів та соціальної відповідальності підприємств. Метою роботи було всебічно проаналізувати сучасні тенденції галузі та визначити ключові фактори, які сприяли сталому зростанню і підвищенню конкурентоспроможності будівельних компаній. Для досягнення мети застосовували комплексний аналіз статистичних даних щодо структури зайнятості, обсягів будівельних робіт, рейтингових оцінок забудовників, а також розглядали сучасні технологічні тренди й практики соціальної відповідальності. Результати дослідження показали, що за період 2018–2024 років будівельна галузь України демонструвала стабільне зростання обсягів будівельних робіт, збільшившись на понад 10 %. Значну роль у цьому відіграли державні інвестиції в інфраструктурні проекти, житлове будівництво, а також активізація приватного сектору. Водночас було зафіксовано суттєве збільшення частки підприємств, які впроваджували інновації, зокрема застосування енергоефективних технологій, автоматизованих систем управління будівельними процесами і екологічно чистих матеріалів. Соціальна відповідальність підприємств також набула вагомого значення, що проявилось у підвищенні рівня безпеки праці, підтримці місцевих громад і реалізації екологічних програм. Частка компаній із формалізованою політикою соціальної відповідальності зросла з 15 % до 46 %, що свідчило про підвищення їхньої прозорості та довіри з боку споживачів і партнерів. Крім того, аналіз рейтингів забудовників виявив лідерів ринку, таких як «Інтергал Буд», «PIEL» та «Blago», які показали найбільші обсяги зданого житла і відповідали високим стандартам надійності. Водночас було визначено наявність певних ризиків у частини компаній, що обумовлювало необхідність підвищення прозорості і покращення управлінських практик. У технологічному аспекті відзначено поширення BIM-моделювання, модульного будівництва та впровадження систем «smart building», які сприяли зниженню ризиків і підвищенню якості проектів. Було акцентовано увагу на важливості розвитку людського капіталу через системне навчання і підвищення кваліфікації працівників, що стало ключовим чинником успішного впровадження інновацій і підтримки конкурентоспроможності. Отримані результати можуть бути

¹ Аспірант, Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова, <https://orcid.org/0009-0009-2744-1512>

використані керівниками будівельних компаній, інвесторами та державними органами для формування ефективних стратегій розвитку галузі.

Ключові слова: інноваційний розвиток, соціальна відповідальність, конкурентоспроможність, цифрові технології, екологічні стандарти.

Current development trends and social responsibility as factors of innovative development of the construction industry of Ukraine

Abstract. The modern development of the construction industry of Ukraine is under the influence of numerous economic, social and technological challenges, which necessitated the implementation of innovative approaches and social responsibility of enterprises. The aim of the work was to comprehensively analyze current trends in the industry and identify key factors that contributed to the sustainable growth and increase in the competitiveness of construction companies. To achieve the goal, a comprehensive analysis of statistical data on the structure of employment, the volume of construction work, and the ratings of developers were used, as well as modern technological trends and practices of social responsibility were considered. The results of the study showed that over the period 2018–2024, the construction industry of Ukraine demonstrated stable growth in the volume of construction work, increasing by more than 10%. A significant role in this was played by state investments in infrastructure projects, housing construction, as well as the activation of the private sector. At the same time, a significant increase in the share of enterprises implementing innovations was recorded, in particular the use of energy-efficient technologies, automated construction process management systems and environmentally friendly materials. Corporate social responsibility also gained significant importance, which was manifested in increasing the level of occupational safety, supporting local communities and implementing environmental programs. The share of companies with a formalized social responsibility policy increased from 15% to 46%, which indicated an increase in their transparency and trust from consumers and partners. In addition, an analysis of developer ratings identified market leaders, such as Intergal Bud, PIEL and Blago, which showed the largest volumes of housing completed and met high standards of reliability. At the same time, the presence of certain risks in some companies was identified, which necessitated the need to increase transparency and improve management practices. In the technological aspect, the spread of BIM modeling, modular construction and the implementation of "smart building" systems were noted, which contributed to reducing risks and improving the quality of projects. Attention was focused on the importance of developing human capital through systematic training and advanced training of employees, which became a key factor in the successful implementation of innovations and maintaining competitiveness. The results obtained can be used by construction company managers, investors and government agencies to form effective strategies for the development of the industry.

Keywords: innovative development, social responsibility, competitiveness, digital technologies, environmental standards.

Вступ

Постановка проблеми. Будівельна галузь є одним із ключових секторів економіки України, що забезпечує створення житлових, комерційних та інфраструктурних об'єктів, а також формує основу для розвитку інших галузей. У сучасних умовах стрімких змін у глобальній економіці, технічному прогресі та соціальних трансформаціях будівельна сфера переживає суттєві виклики і водночас отримує нові можливості для розвитку. Однією з найактуальніших проблем є пошук ефективних механізмів інноваційного розвитку, який би враховував комплексний вплив на економіку, суспільство та довкілля [1].

Одним із визначальних чинників сучасного розвитку будівельної галузі стає впровадження інноваційних технологій та управлінських практик, що забезпечують

підвищення продуктивності, якості будівництва, енергозбереження і екологічної безпеки. Водночас, актуальним є зростання суспільної уваги до соціальної відповідальності бізнесу, особливо у сферах, що мають значний вплив на навколишнє середовище і життя людей. У цьому контексті соціальна відповідальність будівельних підприємств виступає не лише як етична норма, але й як стратегічний ресурс, який стимулює інновації, формує довіру між підприємством і громадою, сприяє підвищенню репутації і конкурентоспроможності.

Актуальність проблематики також обумовлена специфікою національного ринку будівництва, який характеризується високою конкуренцією, невизначеністю законодавчої бази та нерівномірним рівнем технологічного розвитку в різних регіонах країни. У таких умовах підприємства змушені шукати нові підходи до управління, впроваджувати соціально відповідальні практики і сучасні інноваційні рішення для оптимізації діяльності та адаптації до вимог міжнародних стандартів.

Важливо підкреслити, що в умовах євроінтеграційних процесів Україна зобов'язана відповідати високим екологічним та соціальним нормам, що дедалі більше впливають на доступ до фінансування, партнерств і ринків збуту. Будівельні підприємства, які активно впроваджують принципи соціальної відповідальності, демонструють більшу гнучкість і стійкість у мінливому середовищі, а також сприяють сталому розвитку громад, у яких вони функціонують [2].

Соціальна відповідальність у будівельній сфері охоплює не лише забезпечення безпеки праці та охорону навколишнього середовища, а й підтримку соціальних ініціатив, розвиток місцевої інфраструктури, підвищення якості життя співробітників і населення, а також прозорість та етичність ведення бізнесу. Вона є важливою складовою формування корпоративної культури, яка мотивує до постійного вдосконалення і впровадження інноваційних практик.

Таким чином, поєднання сучасних тенденцій розвитку з активним впровадженням соціальної відповідальності створює умови для комплексного інноваційного розвитку будівельної галузі України. Дослідження цих аспектів є вкрай важливим для формування стратегічних рекомендацій, які дозволять підвищити ефективність підприємств, стимулювати сталий економічний розвиток регіонів і забезпечити баланс між економічними, соціальними та екологічними інтересами.

Відтак, метою даної статті є всебічний аналіз сучасних тенденцій розвитку будівельних підприємств України та ролі соціальної відповідальності як одного з ключових чинників інноваційного розвитку галузі в умовах сучасних викликів і можливостей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика інноваційного розвитку будівельної галузі у поєднанні з концепцією соціальної відповідальності останніми роками стала предметом активного дослідження як в Україні, так і за її межами. Така тенденція зумовлена не лише зростаючими вимогами до якості будівельної продукції, енергоефективності та екологічної безпеки, але й посиленням суспільних очікувань щодо соціальної ролі бізнесу, зокрема у сфері будівництва.

Вітчизняні науковці, серед яких варто виокремити роботи Г.А., Жовтяка, І.В. Волохову, Л.Л. Калініченко, Ю.Р. Сидорову та ін., приділяють значну увагу взаємозв'язку інноваційної діяльності та соціальної відповідальності будівельних підприємств. Так, у дослідженнях акцентується, що інноваційний розвиток будівельних компаній не може бути ефективним без системного впровадження принципів соціальної відповідальності, які включають забезпечення безпечних умов праці, охорону навколишнього середовища та підтримку місцевих громад. Автори підкреслюють, що саме інтеграція цих аспектів створює конкурентні переваги, підвищує довіру з боку замовників і формує позитивний імідж підприємств на ринку [3-4].

С.В. Зайчук разом із співавторами розглядають соціальну відповідальність як детермінант інноваційного розвитку будівельного сектора, виділяючи основні фактори, які стимулюють її впровадження: нормативно-правове середовище, економічні стимули, корпоративна культура та тиск з боку громадськості. За їх словами, ефективне поєднання цих чинників створює умови для більш активного використання інноваційних технологій — від цифрових рішень до «зелених» будівельних матеріалів, що відповідають європейським стандартам сталості [5].

Науковці у своїх дослідженнях також детально аналізують сучасні тренди впровадження соціальної відповідальності у вітчизняних будівельних підприємствах. Вони відзначають, що багато компаній розглядають соціальну відповідальність не лише як імператив етики, а й як стратегічний інструмент розвитку, що дозволяє залучати інвестиції, підвищувати мотивацію працівників і будувати довгострокові партнерські відносини з громадою. Водночас автори наголошують на існуванні суттєвих проблем, зокрема недостатньої прозорості діяльності підприємств, низького рівня звітності щодо соціальних ініціатив та відсутності комплексних підходів до оцінки їх ефективності [6-7].

Дослідження вчених підтверджують актуальність теми соціальної відповідальності та інноваційного розвитку у будівельній галузі. Адже впровадження екологічних технологій та дотримання соціальних стандартів позитивно впливають на імідж будівельних компаній і підвищують їх конкурентоспроможність. Такий підхід стимулює зростання попиту на їхню продукцію та послуги. Крім того, було підкреслено важливість комплексного врахування екологічних, соціальних і економічних аспектів, що відповідає концепції сталого розвитку і забезпечує більш ефективне та гармонійне функціонування галузі [8-9].

Серед існуючих проблем науковці називають недостатню системність у підходах до впровадження соціальної відповідальності, відсутність комплексних методик оцінки ефективності таких ініціатив і низьку поінформованість учасників ринку про сучасні інноваційні рішення. Тому існує необхідність подальших досліджень, спрямованих на розробку адаптованих до українських реалій моделей інноваційного розвитку з урахуванням соціальних аспектів.

Мета статті. Метою статті є всебічний аналіз сучасних тенденцій інноваційного розвитку будівельної галузі України з урахуванням впливу соціальної відповідальності підприємств, а також визначення ключових факторів, які сприяють сталому зростанню і підвищенню конкурентоспроможності будівельних компаній у контексті сучасних економічних і соціальних викликів.

Результати

Галузева структура зайнятості населення України у 2018–2024 роках відображає поступову трансформацію ринку праці під впливом структурних змін в економіці, урбанізаційних процесів та цифровізації. Аналізуючи дані, можна відзначити зменшення частки зайнятих у традиційних секторах, таких як сільське господарство та промисловість. Зокрема, у сільському господарстві вона скоротилася з 15,2% у 2018 році до 12,0% у 2024 році, що свідчить про зниження трудомісткості галузі через автоматизацію та міграцію населення до міст. У промисловості спостерігається схожа динаміка – з 20,1% до 16,0%, що може бути наслідком оптимізації виробництва та скорочення старих промислових об'єктів. Водночас, сектор будівництва демонструє стабільне зростання: з 6,0% у 2018 році до 8,3% у 2024 році, що відображає поживлення інвестиційної активності, відновлення інфраструктури та реалізацію проєктів житлової забудови. Позитивну динаміку також демонструють галузі, пов'язані з обслуговуванням населення та розвитком цифрових технологій – зростання зайнятості спостерігається у сфері торгівлі, ІТ та телекомунікацій, транспорту і логістики. Водночас незначне, але

стабільне скорочення частки зайнятих спостерігається в адміністративному секторі та сфері освіти, що може бути пов'язано з демографічними чинниками та реформуванням державних інституцій. Загалом структура зайнятості свідчить про поступовий перехід до більш урбанізованої, сервісно-орієнтованої та технологічно модернізованої економіки (табл.1).

Таблиця 1

Галузева структура зайнятості населення України у 2018–2024 рр. (% до загальної кількості зайнятих)

Галузь	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Сільське господарство	15,2	14,8	14,3	13,7	13,1	12,5	12,0
Промисловість	20,1	19,5	18,8	18,0	17,2	16,5	16,0
Будівництво	6,0	6,3	6,7	7,2	7,6	8,0	8,3
Торгівля та ремонт	17,5	17,8	18,0	18,2	18,5	18,7	19,0
Транспорт і логістика	7,0	7,2	7,3	7,5	7,6	7,8	8,0
Освіта	8,9	8,8	8,7	8,6	8,5	8,4	8,3
Охорона здоров'я	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7	7,8	7,9
ІТ та телекомунікації	3,2	3,5	3,8	4,2	4,6	5,0	5,3
Адміністрація, держсектор	5,5	5,4	5,3	5,2	5,1	5,0	4,9
Інше	9,3	9,3	9,6	9,8	0,1	10,3	10,3

Джерело: Державна служба статистики України

Будівельна галузь України, як одна з провідних складових національної економіки, перебуває у стані динамічної трансформації під впливом соціально-економічних викликів, технологічних інновацій та зростаючих екологічних вимог. Галузь демонструє поступове зростання, що зумовлено активізацією державних інвестицій у розвиток інфраструктури, підвищеним попитом на житло у великих містах і відновленням обсягів житлового та комерційного будівництва.

У сучасних умовах зростає частка інноваційних проєктів, які передбачають застосування енергоефективних технологій, автоматизованих систем управління та матеріалів, що відповідають екологічним стандартам. Одним із ключових чинників інноваційного оновлення стає соціальна відповідальність підприємств. Вона охоплює не лише дотримання трудових і безпекових норм, а й участь у соціальних, екологічних і просвітницьких ініціативах. Компанії, які інвестують у розвиток персоналу, безпеку праці та підтримку місцевих громад, формують довіру з боку партнерів і споживачів, що безпосередньо впливає на їх конкурентоспроможність.

Системне впровадження соціальної відповідальності сприяє розвитку корпоративної культури, залученню кваліфікованих кадрів, модернізації виробництва та посиленню екологічної складової бізнесу. Тому існує можливість адаптації до європейських стандартів, яка полегшує інтеграцію на міжнародні ринки.

Попри позитивну динаміку, будівельна галузь зіштовхується з низкою викликів — брак фінансування інновацій, обмежена цифрова інфраструктура, нестача кваліфікованих фахівців і фрагментарність правового регулювання соціальної відповідальності. За інформацією Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України (2024), лише 38 % будівельних компаній мають чітко визначену

політику соціальної відповідальності, що вказує на значний потенціал для подальшого розвитку.

Аналіз показників за 2018–2024 роки демонструє позитивну динаміку: індекс обсягу будівельних робіт зростає до 111,5 %, частка інноваційно активних підприємств збільшується з 18 % до 38 %, а рівень впровадження соціально відповідальних практик зростає з 15 % до 46 %. Інвестиції в енергозберігаючі технології збільшуються більш ніж утричі, а кількість сертифікованих об'єктів за «зеленими» стандартами зростає з 25 до 97 одиниць. Такі тенденції засвідчують поступову модернізацію галузі, а також посилення ролі екологічної та соціальної складової у формуванні довгострокової стратегії розвитку будівельних підприємств (табл.2).

Таблиця 2

Основні показники інноваційного розвитку та соціальної відповідальності будівельних підприємств України

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Індекс обсягу будівельних робіт (%)	102,5	104,0	105,7	107,9	109,2	110,3	111,5
Частка підприємств, що впроваджують інновації (%)	18	22	25	29	32	35	38
Частка підприємств із політикою соціальної відповідальності (%)	15	22	28	33	38	42	46
Інвестиції у енергозберігаючі технології (млн грн)	120	145	175	220	280	340	390
Кількість сертифікованих об'єктів із зеленими стандартами	25	38	52	65	80	95	97

Джерело: Державна служба статистики України, Міністерства економіки України, довілля та сільського господарства, Міністерство розвитку громад та територій України

Ураховуючи наведені показники інноваційного розвитку та соціальної відповідальності будівельних підприємств, стає очевидним, що сучасні забудовники дедалі більше орієнтуються на впровадження новітніх технологій та екологічних стандартів, а також на підтримку прозорості й довіри зі сторони споживачів. Водночас, у контексті складних економічних умов та триваючої воєнної ситуації, надійність забудовника набуває особливого значення, виступаючи ключовим фактором при виборі житла інвесторами та покупцями. Саме тому оцінка забудовників базується не лише на обсягах зведеного житла, а й на дотриманні строків, наявності офіційної документації, фінансовій стабільності та відкритості компанії.

За даними рейтингу порталу T.N.E. Capital, у 2023–2024 роках найбільші обсяги зданого житла продемонстрували провідні забудовники України. Лідером за кількістю введених квартир є компанія «Інтергал Буд» з показником 3 813 квартир, що свідчить про високий рівень довіри та стабільну репутацію на ринку. Компанія PIEL посідає друге місце, зводючи 3 209 квартир, однак має помірну оцінку надійності через певні ризики. Забудовник Vlogo, який збудував 3 163 квартири, вважається надійним гравцем у західному регіоні країни. «Stolitsa Group» з 3 112 квартирами є одним із лідерів столичного ринку, тоді як «Трест Житлобуд 1» у Харкові утримує стабільні позиції як регіональний гравець, ввівши в експлуатацію 2 995 квартир. «Martynov Real Estate» відомий своєю активністю у передмістях Києва, з результатом 2 313 квартир, а «ІВ Alliance» демонструє надійність і високу активність у столичному регіоні, з 2 206 зданими квартирами. Меншими, але значущими за впливом є локальні забудовники

«Molodist» і «Акварель» (Одеса), з 1 563 та 1 521 квартирою відповідно. Компанія «KAN Development», що спеціалізується на преміальному сегменті, завершила будівництво 1 457 квартир, що також свідчить про її помітну позицію на ринку. Такий розподіл показує різноманітність учасників ринку з різною географією діяльності та рівнем надійності, що є важливим фактором для потенційних інвесторів і покупців житла (табл.3).

Таблиця 3

**ТОП-10 забудовників України за обсягом зданого житла
(2023–2024 рр.)**

№	Назва забудовника	Кількість зданих квартир	Коментар щодо надійності
1	Інтергал-Буд	3 813	Високий рівень довіри, стабільна репутація
2	PIEL	3 209	Активний забудовник, але з помірною оцінкою надійності
3	Blago	3 163	Надійний забудовник у західному регіоні
4	Stolitsa Group	3 112	Один із лідерів на ринку Києва
5	Трест Житлобуд-1 (Харків)	2 995	Стабільний регіональний гравець
6	Martynov Real Estate	2 313	Відомий забудовник передмість Києва
7	IB Alliance	2 206	Активний, надійний забудовник столичного регіону
8	Molodist	1 563	Локальний забудовник із поступовим зростанням
9	Акварель (Одеса)	1 521	Потужний гравець в Одеському регіоні
10	KAN Development	1 457	Відомий забудовник з преміальним сегментом

Джерело: Портал нерухомості T.H.E. Capital.

Оцінка надійності забудовників за шкалою платформи KSW.net.ua за 2024 рік демонструє суттєві відмінності у рівні довіри до різних компаній на ринку нерухомості. Забудовники, які отримали оцінку 2,5 зірки, як-от «Спецжитлофонд», «Житлоінвест-УКБ» та «DIM», характеризуються як стабільні та досвідчені учасники ринку, що мають державну підтримку або багаторічний досвід роботи. Проте навіть серед них відзначаються окремі ризики, зокрема у випадку з «DIM». Водночас компанії з рейтингом 2,0 зірки — «PIEL», «City One Development», «Perfect Group» та «Галжитлобуд» — викликають певні занепокоєння через проблеми з прозорістю, наявністю неповного пакету документів або затримки у виконанні будівельних робіт (табл.4).

Таблиця 4

Оцінка надійності забудовників за шкалою KSW (2024 р.)

Назва забудовника	Оцінка надійності (з 5 зірок)	Примітка
Спецжитлофонд	★★★★☆ (2,5)	Державна підтримка, стабільно працює

Житлоінвест-УКБ	★★★★☆ (2,5)	Відомий забудовник з досвідом
DIM	★★★★☆ (2,5)	Надійний, проте спостерігаються ризики
PIEL	★★★☆☆ (2,0)	Є питання до прозорості
City One Development	★★★☆☆ (2,0)	Не всі проекти мають повний пакет документів
Perfect Group	★★★☆☆ (2,0)	Активний, але присутні затримки
Галжитлобуд	★★★☆☆ (2,0)	Середній рівень довіри

Джерело: Платформа рейтингу забудовників KSW

Після ознайомлення з оцінкою надійності забудовників за шкалою KSW стає очевидним, що рівень довіри до компаній на ринку нерухомості суттєво варіюється. Дані показники підкреслюють важливість комплексного підходу до формування конкурентоспроможності будівельних підприємств, який враховує не лише обсяги виконаних робіт, а й прозорість діяльності, соціальну відповідальність та інноваційний потенціал. У цьому контексті особливе значення набуває визначення ключових факторів, що сприяють сталому зростанню та зміцненню позицій компаній на ринку, що й буде розглянуто далі.

Серед ключових чинників, що визначають сталий розвиток і конкурентоспроможність будівельних компаній, особливої ваги набуває впровадження інноваційних технологій, які підвищують якість і продуктивність будівельних процесів. Водночас зростає роль екологічних стандартів, адаптованих до вимог європейських ринків, що стимулює впровадження більш відповідального та сталого підходу до будівництва. Значну роль відіграє соціальна відповідальність підприємств, яка сприяє формуванню позитивного іміджу, покращенню умов праці та розвитку партнерських зв'язків із місцевими громадами. Успішна адаптація до змін у законодавстві, ефективне управління ризиками та інвестиції у цифрові рішення забезпечують довготривалу стійкість і конкурентні переваги на ринку. Врахування цих аспектів у стратегіях розвитку дозволяє будівельним компаніям не лише долати виклики, а й зміцнювати свої позиції на національному й міжнародному рівнях.

Перспективи галузі пов'язані із впровадженням передових технологічних рішень, серед яких особливе місце займає BIM (Building Information Modeling) — цифрова модель будівельного об'єкта, що оптимізує проектування і управління будівництвом, знижуючи ризики і підвищуючи якість виконання робіт. Популярність набирає модульне будівництво, яке скорочує терміни зведення об'єктів і знижує витрати завдяки використанню готових конструкцій. Окрім того, стрімко розвиваються інтелектуальні системи управління будівлями (smart building), що підвищують енергоефективність і комфорт користувачів. Такі технологічні тренди створюють передумови для переходу галузі до більш цифрового, екологічного та орієнтованого на споживача формату діяльності [9,15].

Для посилення інноваційного потенціалу та соціальної відповідальності будівельним компаніям варто приділяти увагу комплексному розвитку людського капіталу через системне навчання і підвищення кваліфікації працівників, що сприяє впровадженню новітніх технологій і покращенню якості робіт. Важливо також створювати ефективні системи контролю якості на всіх етапах будівництва, які гарантуватимуть дотримання технічних і екологічних стандартів. Активна взаємодія з місцевими громадами допоможе краще враховувати їхні потреби та очікування, що позитивно позначається на репутації компаній і забезпечує стабільність бізнесу в довгостроковій перспективі. Крім того, впровадження сучасних цифрових платформ для

управління проектами і забезпечення прозорості інформації додатково зміцнює позиції будівельних підприємств на конкурентному ринку.

Таким чином, сучасний розвиток будівельної галузі в Україні невід’ємно пов’язаний із інтеграцією інноваційних технологій, підвищенням екологічної свідомості та соціальної відповідальності підприємств. Лише комплексний підхід до модернізації виробничих процесів, адаптації до зовнішніх викликів та активної взаємодії з громадськістю дозволить забезпечити сталий розвиток галузі, підвищити її конкурентоспроможність і створити комфортне, безпечне житло для населення. Умови сучасного ринку вимагають від будівельних компаній гнучкості, прозорості та інноваційності, що стане запорукою їхнього успіху і довіри з боку споживачів у майбутньому.

Висновки

Проведений аналіз галузевої структури зайнятості населення України у 2018–2024 роках свідчить про поступову трансформацію економіки в бік урбанізації, цифровізації та зростання сервісних секторів, з одночасним скороченням частки зайнятих у традиційних галузях — сільському господарстві та промисловості. Будівельна галузь демонструє стабільне зростання, що зумовлено поживленням інвестицій та реалізацією масштабних інфраструктурних і житлових проєктів.

Інноваційний розвиток будівельної галузі відзначається збільшенням впровадження енергоефективних технологій, цифрових систем управління та екологічних стандартів. Соціальна відповідальність підприємств стає важливим чинником, що сприяє підвищенню корпоративного іміджу, безпеці праці та зміцненню партнерських зв’язків із громадами. Однак інновації гальмують проблеми недостатнього фінансування, кадрового дефіциту та недосконалості нормативно-правового поля.

Рейтинг надійності забудовників підтверджує різномірне довіру на ринку нерухомості, що підкреслює необхідність комплексного підходу до формування конкурентних переваг, який враховує прозорість, інновації та соціальну відповідальність. Перспективи розвитку галузі пов’язані із широким застосуванням BIM-технологій, модульного будівництва, а також інтелектуальних систем управління будівлями, що формують умови для переходу до більш цифрового, екологічного та клієнтоорієнтованого формату роботи.

Встановлено, що для підвищення інноваційного потенціалу та соціальної відповідальності рекомендується посилити розвиток людського капіталу, впроваджувати системи контролю якості, розвивати партнерство з громадами та застосовувати сучасні цифрові платформи управління.

Список використаних джерел

1. Соколовська, К., Касич, А. Тенденції у розвитку підприємств будівельної галузі. Економіка та суспільство. 2022. 41. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-34>
2. Ran, Y.; Ali, A.S.; Shen, L.; Salleh, H.B.; Zhu, M.; Li, K.; Wang, R.; Cao, Y. The Identification and Prioritization of the Factors Affecting Corporate Social Responsibility Implementation in the Construction Industry—The Perspective of Developing Countries. *Buildings* 2025, 15, 632. <https://doi.org/10.3390/buildings15040632>
3. Жовтяк Г.А., Волохова І.В. Стан та перспективи розвитку підприємств будівельної галузі України. Економіка та управління національним господарством. 2020. Том 31 (70). № 6.
4. Калініченко Л.Л., Сидорова Ю.Р. Аналіз тенденцій розвитку будівельної галузі та будівельної продукції України. Молодий вчений. 2017. № 4.4. С. 64–68.

5. Зайчук С.В., Мудра М.С., Антипенко Є.Ю. Стратегічні та провідні доміанти подолання економіко-управлінських девіацій проектів будівництва із використанням FUZZY LOGIC. Просторовий розвиток. 2024. Вип. 7. С. 478-491
6. Dang, X.; Wang, S.; Deng, X.; Zhang, Z.; Zhang, N.; Mao, H. How Does Public Sentiment Affect the Socially Responsible Behavior of Construction Enterprises? *Processes* 2022, 10, 2403
7. Zhong, Y.; Zhu, W.; Zhou, Y. CSR Image Construction of Chinese Construction Enterprises in Africa Based on Data Mining and Corpus Analysis. *Math. Probl. Eng.* 2020, 2020, 725972
8. Pham, H.; Pham, T.; Dang, C.N. Barriers to Corporate Social Responsibility Practices in Construction and Roles of Education and Government Support. *Eng. Constr. Archit. Manag.* 2022, 29, 2714–2735.
9. Mostepaniuk, A.; Nasr, E.; Awwad, R.I.; Hamdan, S.; Aljuhmani, H.Y. Managing a Relationship between Corporate Social Responsibility and Sustainability: A Systematic Review. *Sustainability* 2022, 14, 11203.
10. Державна служба статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
11. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
12. Міністерство розвитку громад та територій України. <https://www.minregion.gov.ua>
13. Портал нерухомості Т.Н.Е. Capital. <https://thecapital.ua>
14. Платформа рейтингу забудовників KSW. <https://ksw.net.ua>
15. Avotra, A.A.R.N.; Ye, C.; Wu, Y.; Zhang, L.; Nawaz, A. Conceptualizing the State of the Art of Corporate Social Responsibility (CSR) in Green Construction and Its Nexus to Sustainable Development. *Front. Environ. Sci.* 2021, 9, 774822